

IABR-2018+2020-

THE MISSING LINK

**IABR-ATELIER
OOST-VLAAMS
KERNGEBIED**

**GEEF MEE VORM AAN
DE TOEKOMST VAN HET
OOST-VLAAMS KERNGEBIED**

REGIONALE PROJECTPROEP

Het Strategisch Project Oost-Vlaams kerngebied en de Internationale Architectuur Biennale Rotterdam (IABR) lanceren een gezamenlijke oproep.

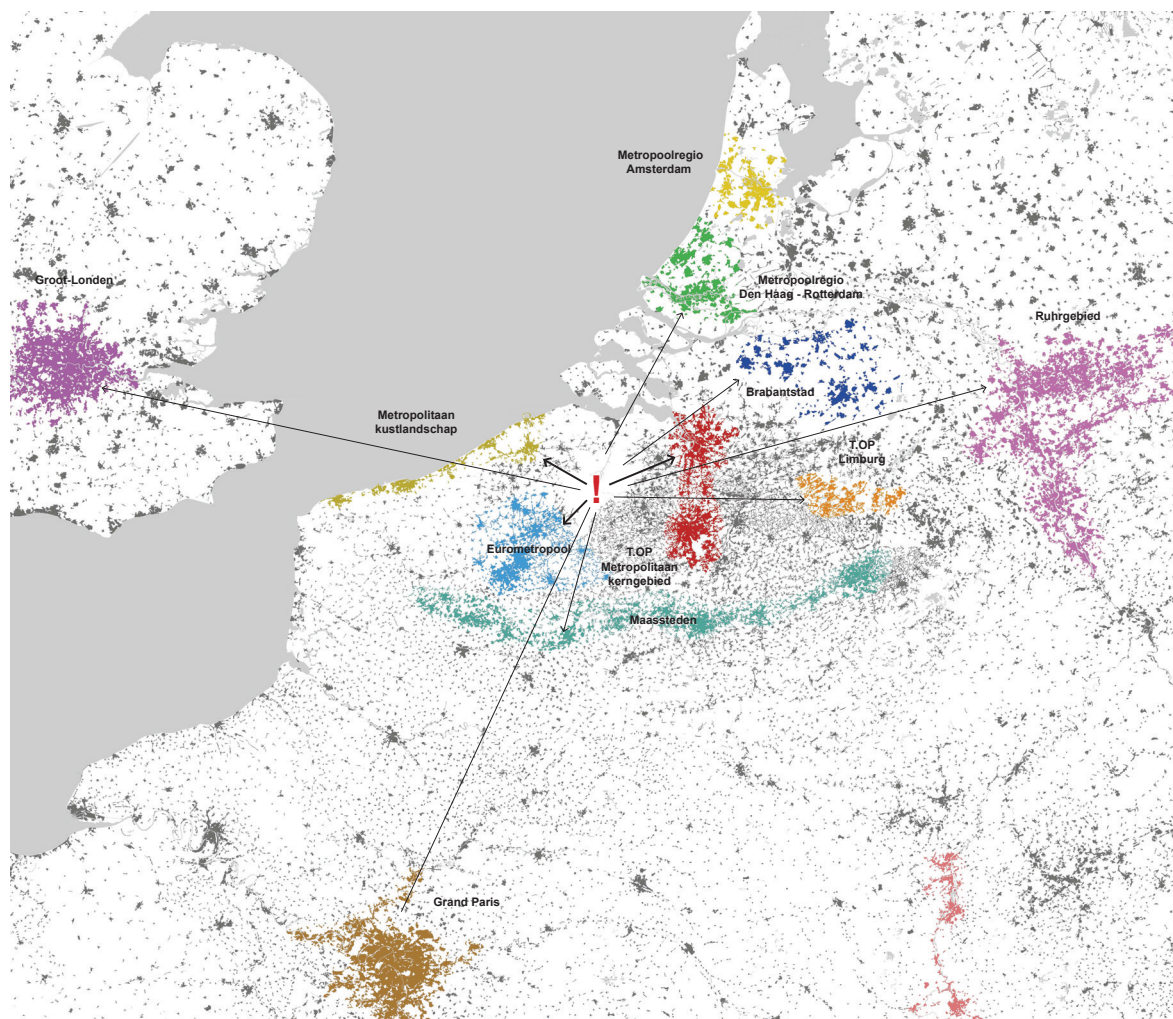
WE ZOEKEN NAAR IDEEEN, INITIATIEVEN, PROJECTEN EN/OF INTERESSANTE PARTNERSCHAPPEN OM SAMEN VORM TE GEVEN AAN HET OOST-VLAAMS KERNGEBIED VAN DE TOEKOMST.

Indienen?

> www.iabr.nl

Vragen?

> atelierovk@iabr.nl

WAT ZOEKEN WE?

Het Oost-Vlaams Kerngebied groeit. In de 28 gemeenten verwachten we een bevolkingstoename van 15-25% tegen 2050. Deze bevolkingstoename zorgt voor verschillende ruimtelijke uitdagingen.

Wij zijn op zoek naar ideeën, projecten en/of interessante partnerschappen die hierop een antwoord kunnen bieden.

WIE KAN REAGEREN?

Deze oproep is gericht tot lokale actoren (gemeenten, organisaties, of gebiedscoalities) die:

- een interessant idee of een concreet project hebben binnen het Oost-Vlaams kerngebied;
- een interessant gebied vertegenwoordigen en plannen hebben om hier concrete functies aan toe te wijzen;
- een ruimtelijk programma willen uitrollen in het Oost-Vlaams kerngebied, maar nog op zoek zijn waar dit kan;
- reeds een diverse coalitie vormen met verschillende actoren (zoals lokale besturen, het middenveld, kennisinstellingen, ontwerpers of de private sector) uit de regio en samen aan de slag willen gaan in het Oost-Vlaams kerngebied.

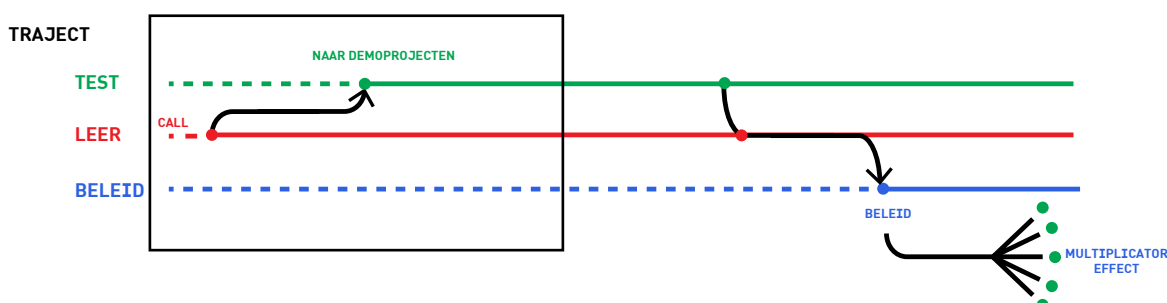
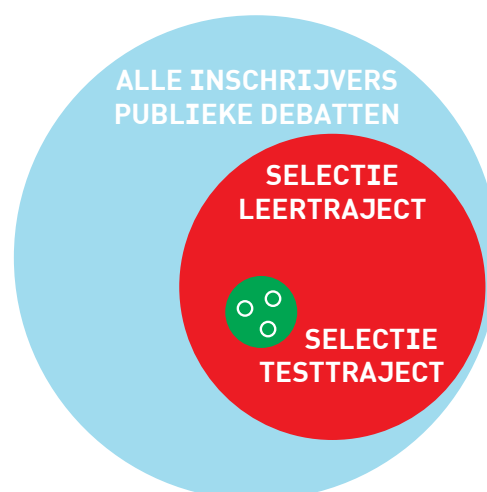
WAT GAAN WE DOEN?

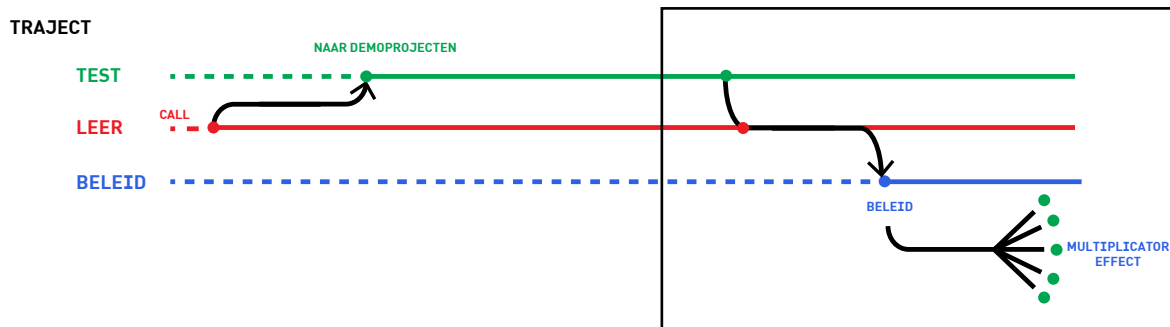
Het doel van dit IABR-Atelier is om collectief haalbare én herhaalbare oplossingen te ontwikkelen voor de ruimtelijke uitdagingen van het volledige Oost-Vlaams Kerngebied. Het IABR-Atelier OVK zal een open leeromgeving worden waar we met ontwerpend onderzoek bestaande en nieuwe

projecten of initiatieven begeleiden richting concrete realisatie op het terrein. Binnen deze werking wordt een testtraject opgezet waarbinnen drie projecten vallen die demonstratief zijn voor een veel grotere opgave. De resultaten van het leer- en testtraject worden gedeeld met andere projecten en initiatieven en zullen uiteindelijk worden vertaald in beleidsinstrumenten.

WAT BIEDEN WE AAN?

Al doende leren we van elkaar. We gaan met de volledige groep van indieners aan de slag in de leeromgeving. Het atelier biedt heel wat mogelijkheden om nieuwe methodieken te leren kennen en toe te passen op jouw project. Samen brengen we het ambitieniveau omhoog. De jury maakt een shortlist van interessante voorstellen die opgenomen worden in een leertraject. Uit deze shortlist kiest de ateliermeester drie demo-projecten. Samen vormen deze het testtraject. De jury maakt een shortlist van interessante voorstellen die opgenomen worden in een *leertraject*. Uit deze shortlist kiest de ateliermeester drie demo-projecten voor het *testtraject*.

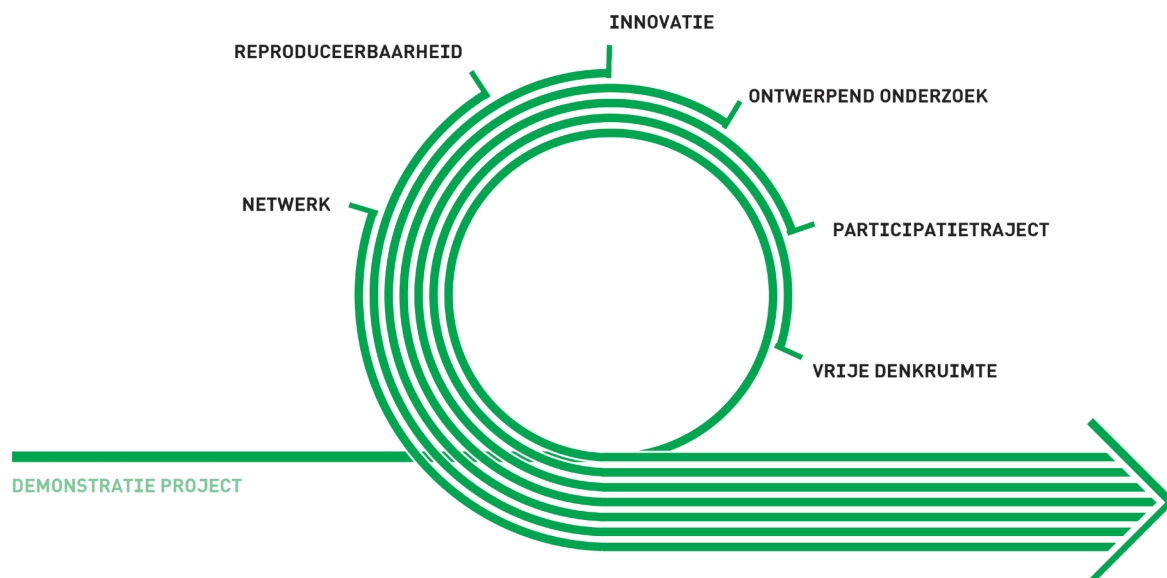
Alle indieners leren van elkaar. Met de initiatieven van de shortlist vormen we een lerend netwerk, waarin de inzichten die naar voor komen in het testtraject op systematische basis uitgewisseld worden. In werksessies wordt gezocht hoe deze inzichten ook voor de initiatieven van de shortlist kunnen worden ingezet. Tijdens publieksmomenten buigen we ons dan met alle indieners over de demo-projecten. Kunnen deze projecten oplossingen aanreiken die hun initiatieven inspireren?

Maar we leren al doende. De drie demo-projecten in het testtraject krijgen begeleiding op maat. Specifiek voegt het IABR-Atelier OVK zes kwaliteiten aan het ingediende project toe. Via respectievelijk werksessies en publieksmomenten kunnen de initiatieven van het leertraject en alle indieners inspiratie en kennis opdoen voor hun eigen project.

1) Vrije denkrimte

Een bestaand idee/project of een problematiek wordt onder de loep genomen binnen de context van de IABR, waardoor denkrimte ontstaat voor nieuwe inzichten. Dit atelier biedt aan lokale initiatieven, coalities of overheden tijd en ruimte. De IABR wordt een 'huis' voor dialoog, voor verkenning van nieuwe coalities en het uitdenken van geïntegreerde toekomstscenario's. We nemen misschien niet de kortste weg naar de oplossing, maar maken een kwalitatieve zijspgong waarbij we allianties, onderzoek, kennisuitwisseling, publiek debat, en internationale expertise toevoegen.

De indiener zit waarschijnlijk op het terrein met een probleem, bijvoorbeeld de tegenstelling groen-industrie. Hoe dit op te lossen? In de vrije denkrimte staat de indiener open om de problemen en doelstellingen te herbekijken. Door het probleem anders te omschrijven, andere coalities te zoeken of bestaande partnerschappen uit te breiden komen we tot oplossingen in het Oost-Vlaams Kerngebied.

2) Participatietraject

In het atelier staat participatie voorop. Voor verandering én voor duurzame oplossingen hebben we iedereen nodig. We vertrekken van een probleem en zoeken een oplossing waar iedereen zich kan achter scharen. Het atelier heeft als expliciet doel om concrete, toepasbare en maatschappelijk gedragen projecten te leveren die met, door en voor de betrokkenen kunnen ingezet worden.

Een probleem hoeft niet alleen opgelost te worden. De indiener staat open voor een participatief traject waarbij alle inzichten worden verzameld en meegenomen worden in het voorkeursscenario.

aantrekken. Het atelier streeft naar innovatieve projecten die niet alleen een ruimtelijke impact hebben, maar ook innoveren op vlak van beleidsontwikkeling, kennisdeling, klimaat, voedselproductie, duurzame economie of sociale inclusie.

5) Reproduceerbaarheid

Alle ingediende initiatieven en projecten worden geïnventariseerd, waardoor inhoudelijke en thematische linken gelegd worden. Hierdoor zien we snel dat problemen op één plek, ook voorkomen op een andere. Opgebouwde kennis kan zo niet alleen ingezet worden bij de demonstratieprojecten, maar ook bij anderen. Met reproduceerbaarheid kunnen we met deze oproep zelfs nog een veel

BEVOLKINGSGROEI HEEFT DE KRACHT OM OOK DE GROTE VRAAGSTUKKEN AAN TE PAKKEN. HET STELT ONS IN STAAT OM ONTWIKKELING TE STUREN NAAR HET OOST-VLAAMS KERNGEBIED DAT WE, COLLECTIEF, KUNNEN WILLEN!

3) Ontwerpend onderzoek

Het atelier faciliteert en ontwikkelt, samen met vooraanstaande experts, ontwerpend onderzoek en maakt het mogelijk om samen met stakeholders, lokale overheden en burgers strategische visies, plannen en projecten (verder) te ontwikkelen en te integreren in een gedeeld en wervend toekomstverhaal. Ontwerpend onderzoek wordt ingezet als middel om dit toekomstverhaal te verbeelden. Uiteenlopende verwachtingen, bezorgdheden en ambities van verschillende stakeholders worden samengebracht en we ontwikkelen een collectieve manier om te handelen in functie van dit toekomstverhaal.

4) Innovatie

De IABR bouwt op jarenlange ervaring in het organiseren van ateliers en de Provincie Oost-Vlaanderen is expert in het uitrollen en ontwikkelen van complexe en regionale projecten. Met deze samenwerking willen de partners ook state-of-the-art (ontwerpend) onderzoek

grote impact hebben dan alleen op de geselecteerde projecten.

6) Netwerk

Het Oost-Vlaams Kerngebied komt onmiddellijk terecht in een veel groter netwerk. Tweejaarlijks presenteert de IABR de resultaten van haar ateliers, internationale inspirerende voorbeelden en een uitgebreid randprogramma op haar internationaal platform. In eerste instantie van eind mei tot juli 2018 in Rotterdam, maar er worden ook tentoonstellingen en een programma in Brussel en in het Oost-Vlaams Kerngebied georganiseerd. Dit biedt een internationaal platform voor kennisuitwisseling en debat tussen steden, gemeenten, bestuurders, professionals, en publiek in binnen- en buitenland én over de traditionele sectoren en disciplines heen.

Dit houdt natuurlijk in dat de indiener bereid is om dit project, de resultaten van (ontwerpend) onderzoek en participatie te tonen aan het publiek.

WAAROM LANCEREN WE DEZE OPROEP?

Het Oost-Vlaams Kerngebied groeit tussen nu en 2050 met 100.000 tot 160.000 mensen. Dat is een toename van de bevolking met 15 tot 25%. Aan deze bevolkingstoename hangen een aantal aanzienlijke uitdagingen vast. Waar zullen deze mensen wonen? Wat betekent dit voor onze open ruimte? Hoe gaan we om met thema's zoals de toenemende sociale ongelijkheid op de woningmarkt, vergrijzing, gezinsverdunding of groeiende aankomststrijken? Maar het OVK staat niet enkel voor demografische uitdagingen. Net zoals in de rest van Vlaanderen, België en de wereld, komen ook in het Oost-Vlaams Kerngebied verschillende vraagstukken samen. Een slimme aanpak, die verschillende en complexe opgaves weet te combineren dient zich aan.

We maken van een kwantitatieve groei een kwaliteitsverhaal

Meer bewoners in het Oost-Vlaams kerngebied is lang geen negatief verhaal. Integendeel. Een stijgend aantal inwoners brengt meer economische drive, kapitaal en kritische massa in een gebied. Bevolkingsgroei heeft daarom juist de kracht om voorbij het woonvraagstuk te gaan en ook andere, grotere vraagstukken aan te pakken, wat een enorme kans is! Het stelt ons in staat om ruimtelijke ontwikkeling te sturen naar het Oost-Vlaams Kerngebied dat we *kunnen* willen.

Wat zijn de motoren van ontwikkeling?

Het Oost-Vlaams kerngebied vormt momenteel een samenhangende woon-, werk-, en recreatieomgeving. Inwoners werken en ontspannen voornamelijk in de omgeving van hun woning. Doorgaans bedenken we een woonbeleid en stemmen we de andere beleidsdomeinen (zoals open ruimte, mobiliteit en economie) hierop af. Maar dit is niet altijd de efficiëntste methode. Daarom willen we deze aanpak in het IABR-Atelier OVK omkeren. We vertrekken deze keer niet vanuit het woonvraagstuk. We bekijken welke uitdagingen zich stellen op verschillende domeinen en hoe de kracht van demografische groei hiervoor een effectieve hefboom kan zijn.

Net omdat het Oost-Vlaams kerngebied als één samenhangend systeem werkt, besteden de partners aandacht aan drie inhoudelijke pijlers om er, uiteindelijk, het woonbeleid mee aan te sturen.

1. Een productief landschap als structurerende en veerkrachtige open ruimte

Bij een productief landschap denken we al snel aan landbouw. Maar ook de vruchtbare bodem, de rivieren, kanalen en polders, een sterke economie in stadskernen en haven en verschillende mogelijkheden voor hernieuwbare energie, zijn kerningrediënten van een productief landschap. Ieder afzonderlijk zijn zij een motor voor ontwikkeling en leveren ze belangrijke ecosysteemdiensten aan de maatschappij. Dit zijn diensten die de natuur aan de maatschappij verleend (zoals voedselproductie, productie van hernieuwbare energie, waterbuffering, maar ook recreatie en natuur). Door deze diensten binnen het Oost-Vlaams Kerngebied in kaart te brengen en te gebruiken als basis voor de indeling van verschillende gebieden, kunnen we zones slimmer koppelen. We kunnen bijvoorbeeld zones met een vruchtbare bodem, waar vooral ruimte is voor voedselproductie, slimmer koppelen aan woon- en werkgebieden.

In het atelier zal ontwerp onderzoek antwoorden formuleren op onder andere:

- Hoe veerkrachtig is het landschap in het Oost-Vlaams Kerngebied? Zijn er duurzame koppelingen mogelijk tussen bijvoorbeeld productieve landschappen, verstedelijking en waterproblematieken?

- Waar staat het landschap onder druk? Welke ingrepen kunnen zorgen voor het beter functioneren van het landschap?
- Welke diensten kan het landschap verlenen?
- Waar zou water een richtinggevende factor voor woonontwikkeling kunnen zijn?
- Waar zou een energielandschap structurerend kunnen zijn?
- Waar is er ruimte voor landbouw, waterzuivering, waterbuffering en energieproductie?
- Waar kunnen we de natuur versterken?
- Hoe kunnen we groen en tegelijk stedelijk wonen?
- Wat doen we met woonuitbreidingsgebieden buiten woonkernen?

2. Ruimte voor circulaire economie en woon-werkwijken in een productieve metropool

Circulaire economie staat overal hoog op de agenda, maar wat betekent dit en vooral, hoe kunnen we dit bereiken? Vandaag zijn veel economische activiteiten geïsoleerd op bedrijventerreinen. Het zou heel wat kansen bieden om deze productieve activiteiten opnieuw een plaats te geven in onze stads- en dorpskernen. Op die manier kunnen we op zoek gaan naar een slimme integratie van verschillende motoren, zoals economie, energie en water, met het woonweefsel. Zo creëren we de werkplekken van de toekomst. Werkplekken dicht bij waar men woont zijn essentieel om mobiliteitsproblemen tegen te gaan en bevorderlijk voor een goede sociale mix in onze woonwijken. Ook in relatie tot

scholen kunnen bedrijven een belangrijke educatieve rol opnemen of als schakel in de verwerking van de verschillende energie- en waterstromen van onze woningen. Kortom, nieuwe relaties bedenken tussen wonen en werken biedt tal van mogelijkheden.

In het atelier zal ontwerp onderzoek antwoorden formuleren op onder andere:

- Wat zijn de huidige economische drijfveren in het Oost-Vlaams kerngebied en zijn deze toekomst-bestendig?
- Waar vinden we nog werkplekken in of dichtbij woonweefsel? En hoe zouden wonen en werken op deze plekken elkaar kunnen versterken?
- Waar kan er een interessantere relatie worden aangegaan tussen stad en haven? Tussen productie en logistiek over water, en wonen?
- Waar kan een school meer betekenen voor bedrijven en omliggende buurten en vice versa?

3. Een verbonden figuur, raamwerk voor een meer gedeelde mobiliteit

De derde pijler gaat over meer dan het wegennet alleen. Ook water, energie, economie en zorgzame leefomgevingen bouwen mee aan een verbonden figuur. Door ruimer te denken dan louter het verkeer, kan er op een vernieuwende manier ingezet worden op de gedeelde mobiliteit. Kruispunten tussen het trage wegennetwerk en energievoorziening kunnen interessante oplaadpunten voor e-bikes opleveren, die op hun beurt woonontwikkeling sturen. Om als regio uit te groeien tot een raamwerk voor gedeelde mobiliteit, moeten we gebruik

maken van de technologische evoluties in de mobiliteits-en transportsector en koppelingen zoeken tussen verschillende netwerken. Als we dit slim inplannen, komen we tot een verbonden figuur waardoor het Oost-Vlaams kerngebied zich ook (inter)nationaal kan profileren als vernieuwende metropoolregio.

In het atelier zal ontwerpnd onderzoek antwoorden formuleren op onder andere:

- Wat betekent het voor woonwijken als we niet langer inzetten op individueel autogebruik, maar gedeelde mobiliteit?
- Hoe kunnen we verkeer efficiënter, gezonder en 'klaar voor de toekomst' maken?
- Welke functies brengen dorpen, wijken en steden dicht bij elkaar?
- Welke knooppunten kunnen we verder ontwikkelen?
- Welke publieke plekken zijn goed bereikbaar en welke niet?
- Hoe kunnen we bereikbaarheid en nabijheid vergroten?
- Op welke manier zouden de knooppunten verdicht kunnen worden?

In het IABR-Atelier Oost-Vlaams kerngebied willen het Strategisch Project Oost-Vlaams kerngebied en de IABR het vraagstuk van de bevolkingsgroei radicaal anders aanpakken met aandacht voor de drie pijlers. De demonstratieprojecten moeten dit traject voeden en inspireren. Daarom gaan we op zoek naar ideeën, initiatieven, projecten en/of interessante partnerschappen om samen vorm te geven aan het Oost-Vlaams Kerngebied van de toekomst.

**MAAKT U DEEL UIT VAN EEN GEBIEDSCOALITIE?
HEBT U EEN IDEE OM HET WOONVRAAGSTUK MEE
TE HELPEN AANSTUREN? OF KENT U EEN PLEK
DIE KAN BIJDRAGEN TOT EEN VAN DE MOTOREN?
DAN IS DEZE OPROEP IETS VOOR U!**

SELECTIECRITERIA EN RICHTLIJNEN

EEN VOORSTEL INDIENEN?

- Voorstellen kunnen worden ingediend van 17 januari tot 15 maart 2018 door het aanmeldformulier in te vullen, te vinden op de projectpagina van het Atelier op www.iabr.nl
- Op uiterlijk 01 april wordt de selectie voor het test- en leertraject bekendgemaakt.
- Samenwerking wordt formeel bevestigd in een overeenkomst en is pas definitief wanneer deze door beide partijen is ondertekend.

Heb je een idee, maar weet je niet goed hoe dit uit te werken?

Mail dan naar atelierovk@iabr.nl of kom eens langs op een van de infosessies in het Atelier (Pelikaanstraat 38, Gent) om deze oproep te bespreken. Deze gaan door op 17/01, 01/02, 08/02 en 15/02, telkens van 10-13u (inschrijven kan via mail).

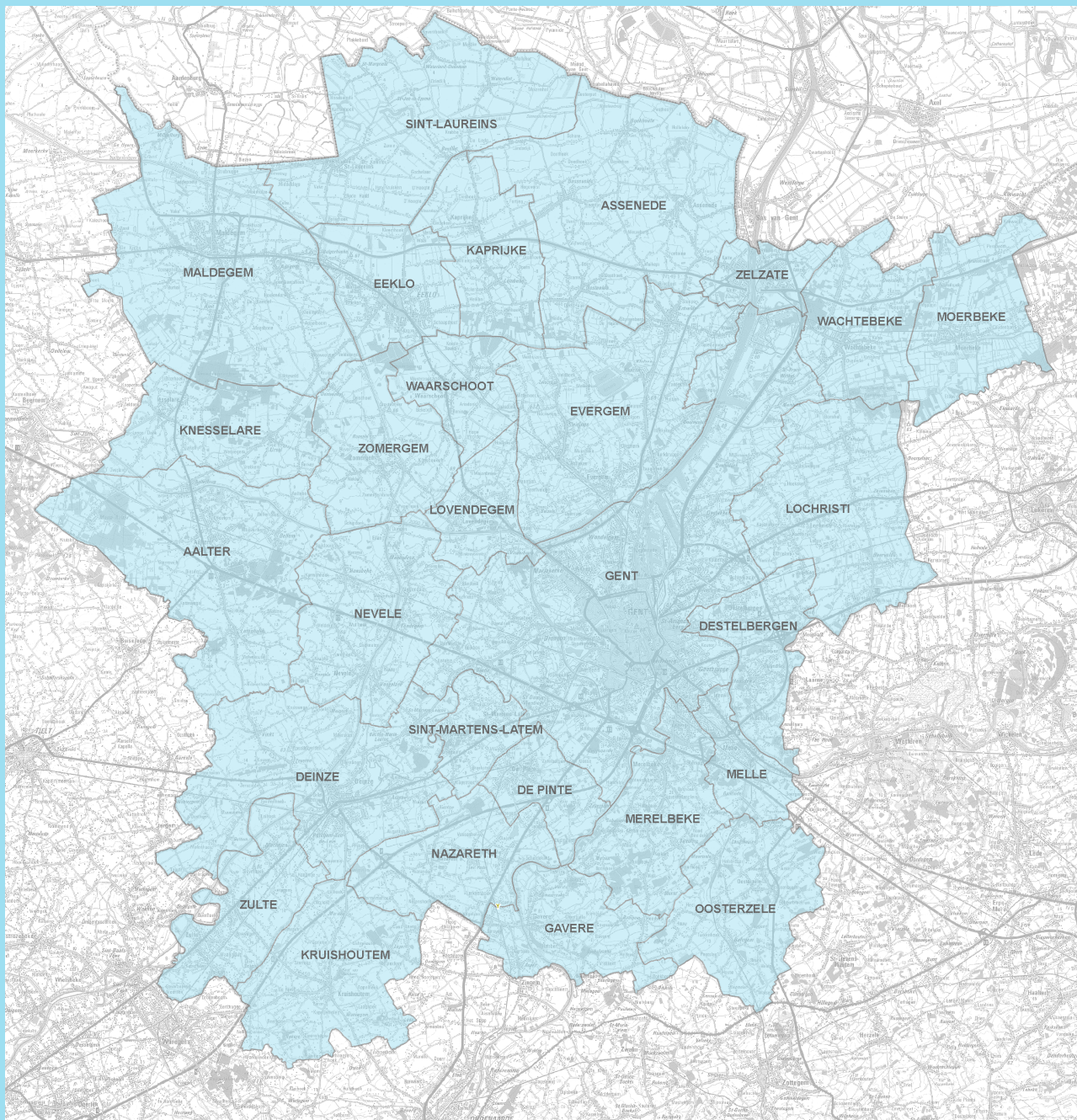
We helpen je dan ook graag verder om jouw idee te verfijnen of af te bakenen.

SELECTIECRITERIA

Inzendingen worden beoordeeld op onderstaande criteria:

1. *Integratie*
Het voorstel komt op een zo integrerend mogelijke manier tegemoet aan één of meerdere pijlers van het Strategisch Project Oost-Vlaams kerngebied of heeft er een belangrijke invloed op.
2. *Kwaliteit*
Het voorstel getuigt van een grote kwaliteit of drukt een voldoende hoog ambitieniveau uit om te beantwoorden aan de uitdagingen.
3. *Engagement leertraject*
De indieners van het voorstel tonen aan bereid te zijn om ook wanneer men niet geselecteerd is te willen deelnemen aan het lerend netwerk en/of de publieksmomenten.
4. *Coalitie-vorming*
De indieners van het voorstel vormen een solide coalitie waar reeds zoveel mogelijk betrokken actoren in worden vertegenwoordigd.
5. *Meervoudig inzetbaar*
Het voorstel overstijgt ambtelijke grenzen en heeft de capaciteit om op een grotere schaal bij te dragen aan de regionale transitie.
6. *Oost-Vlaams Kerngebied*
Het voorstel ligt binnen de perimeter van het Oost-Vlaams Kerngebied (zie ook de kaart op volgende pagina). Voorstellen die erbuiten liggen, maar wel een sterke invloed op de regio uitoefenen kunnen wel geselecteerd worden voor het leertraject, maar kunnen niet weerhouden worden als demo-project in het testtraject.

De fase waarin het project zich op het moment van indiening bevindt (ambitie, concept, of ontwerp), is ondergeschikt aan bovenstaande criteria.

VOORWAARDEN VOOR DEELNAME

Het aanbod van deze oproep brengt een aantal voorwaarden met zich mee:

- De bereidheid en openheid om reeds geformuleerde doelstellingen, aanwezige problematieken/opgaven en partnerschappen te herbekijken met het atelier-team.
- De bereidheid en openheid om een participatietraject te doorlopen waarbij men de verzamelde inzichten zal integreren in het project.
- De bereidheid om het project en de resultaten van (ontwerpend) onderzoek en participatie te tonen aan publiek.
- De bereidheid nieuwe inzichten uit te testen op het project.
- De indieners van het project verbinden zich aan een drie jaar durend programma van kennisdeling, intervisie, presentaties en debat in aanloop naar en tijdens de biënnales van 2018 en 2020. Dit houdt in dat deelnemers bereid zijn om eigen inzichten, doorbraken en methodieken met andere projecten te delen, om open te zijn over (de werking en resultaten van) het eigen project en om niet alleen meerwaarde voor het eigen project te creëren, maar ook nadrukkelijk en daadwerkelijk tijd en energie te investeren in collectieve kennisontwikkeling.
- Deelname aan het traject betekent dat de indieners actief participeren in werksessies tijdens de IABR-2018, en in minstens twee werkconferenties of -sessies in de periode tot en met IABR-2020.
- Deelname aan het traject betekent dat de indieners bereid zijn om in voorbereiding en ten dienste van het gezamenlijke werkproces alle relevante informatie, inzichten, onderzoek, rapporten en ander inhoudelijk materiaal te delen met de andere deelnemers én eventueel nieuwe presentaties en syntheses voor te bereiden voor een effectieve dialoog.
- De partners van het IABR-Atelier OVK dragen zorg voor de inhoudelijke voorbereiding, organisatie en productie van het gezamenlijke werktraject, de werkconferenties en -sessies, het publieke programma, tentoonstellingen en publicaties. Geselecteerde indieners zijn zelf verantwoordelijk voor eigen reis-, verblijf- en transportkosten.

DE JURY

De jury wordt samengesteld uit de projectgroep van het IABR-Atelier Oost-Vlaams Kerngebied (bestaande uit vertegenwoordigers van de verschillende partners en externe experts). Deze maakt een shortlist van inzendingen die automatisch in het leertraject worden opgenomen.

De finale selectie van de drie demo-projecten gebeurt door de Ateliermeester van het IABR-Atelier Oost-Vlaams Kerngebied, Joachim Declerck, en wordt gevalideerd door de stuurgroep, bestaande uit de gedeputeerde voor Ruimtelijke Planning van de Provincie Oost-Vlaanderen, Martine Verhoeve, en de bestuurder-directeur van de Internationale Architectuur Biennale Rotterdam, George Brugmans.

IABR-2018+2020

IABR-2018+2020-THE MISSING LINK vertrekt vanuit de opdracht die in 2015 met de Sustainable Development Goals van de VN en het Klimaatverdrag van Parijs (COP21) op de tafel van de wereldgemeenschap is gelegd. Dit is de kans om van koers te veranderen; de opportuniteit voor een fundamentele transitie. IABR-2018+2020 zet de twee komende edities het ontwikkelen van een handelingsperspectief op alle schaalniveaus centraal. Met The Missing Link richt IABR-2018+2020 zich op de noodzakelijke opschaling en versnelling van onze transitie naar een weerbare toekomst. Het bestuur van de IABR, George Brugmans, heeft daarom de Nederlandse Rijksbouwmeester Floris Alkemade, de Vlaams Bouwmeester Leo Van Broeck en de Belgische architect Joachim Declerck benoemd tot curatoren van IABR-2018+2020: een tweeluik met Nederland en België als werkveld en de wereld als inspiratiebron.

IABR-2018+2020 is werkplaats én platform voor een toekomstagenda. De ambitie is om de komende jaren lokale en regionale initiatieven en opgaven bij elkaar te brengen, bestaande inzichten te delen, nieuwe kennis te ontwikkelen en die in praktijk te brengen. Nog meer dan voorheen wordt de biennale ingezet als gedeelde ruimte die ontmoeting en interactie stimuleert. De vorm van een biennale-tweeluik maximaliseert deze ambitie en laat toe om de editie van 2018, een 'werk'-biennale, maximaal in te zetten voor onderzoek en uitwisseling, debat en brainstorming. In 2020 worden de resultaten op tafel gelegd. IABR-2018+2020 wil dus als tentoonstelling, nog nadrukkelijker dan bij vorige edities, meer zijn dan een demonstratie van uitzonderlijke projecten. Van 2018 tot en met 2020 werkt één curatorteam aan één doorlopend programma voor twee biennales in twee landen met als doel wereldwijd denk-, initiatief- en ontwerpkracht te mobiliseren voor een diepgaand proces van ontwerpend onderzoek naar de ruimtelijke transformaties die het realiseren van de SDG's mogelijk moeten helpen maken, metterdaad, in de Delta van de Lage Landen én in de wereld.

© IABR-ATELIER SÃO PAULO, FOTO FABIO KNOLL

IABR-ATELIERS

De IABR-Ateliers zijn langlopende ontwerpend-onderzoekstrajecten die door de IABR sinds 2008 worden opgezet met overheden en andere stakeholders in binnen- en buitenland, en waarin wordt toegewerkt naar toepasbare oplossingen voor bestaande opgaven. Voor betrokken overheden is een Atelier een unieke gelegenheid om werkelijk ontwerpend onderzoek te doen, om extra kwaliteit binnen te halen, om nieuwe ideeën en niet voor de hand liggende opties te verkennen, om te testen en uit te proberen, om te leren en kennis uit te wisselen in een internationale setting en om zo eigen opgaves werkelijk verder te brengen. De Ateliers zetten in op verdieping van het gezamenlijk onderzoeksproces en op de doorwerking van de resultaten daarvan in de praktijk. Het ontwerpend onderzoek heeft expliciet tot doel gerealiseerd te worden. Het gaat om operationalisering van de uitkomsten van de Ateliers in de lokale en regionale praktijk en om de bijdrage daarvan aan de praktijk van de stadsontwikkeling als geheel.

HET VLAAMS STRATEGISCH PROJECT OOST-VLAAMS KERNGEBIED

Het Vlaamse Strategische Project Oost-Vlaams kerngebied werd door de Provincie Oost-Vlaanderen geïnitieerd om samen met lokale actoren op zoek te gaan naar mogelijke oplossingen voor de ruimtelijke uitdaging die gepaard gaat met de bevolkingstoename. Hiervoor wordt vertrokken vanuit de kernnota 'Maak Ruimte voor Oost-Vlaanderen 2050'.

IABR—

contact: atelierovk@iabr.nl

Internationale Architectuur Biennale Rotterdam
Schieblock – Unit 304
Delftsestraat 5, 3013 AB Rotterdam
Postbus 1019, 3000 BA Rotterdam
Nederland

T: +31 (0) 10 2060033
E: info@iabr.nl
Twitter: [@IABR](https://twitter.com/IABR)
www.iabr.nl

© IABR, januari 2018

contact: atelierovk@oost-vlaanderen.be

Provincie Oost-Vlaanderen
Strategisch Project Oost-Vlaams Kerngebied
Pelikaanstraat 38
9000 Gent
België

T: +32 (0) 9 267 75 77
E: atelierovk@oost-vlaanderen.be
Twitter: [@oost_vlaanderen](https://twitter.com/oost_vlaanderen)
www.oost-vlaanderen.be

PARTNERS IABR–ATELIER OOST-VLAAMS KERNGEBIED:

